

Z RAZŠIRJENEGA PLENUMA OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA V KOPRU:

KADRI V GOSPODARSTVU IN MODERNI INDUSTRIJI

NALOGE LETOŠNJEGLA DRUŽBENEGA PLANA SO TAKO ZAHTEVNE, DA JIH NI MOGOČE IZPOLNJEVATI Z OBRTNIŠKIM KONCEPTOM PROIZVODNJE IN Z NEZADOSTNO STROKOVNO IN EKONOMSKO RAZGLEDANIMI KADRI

Na razširjeni seji, ki so ji prisostvovali tudi predstavniki okrajskih političnih in oblastnih forumov, strokovnih društev ter delovnih organizacij, je Okrajni sindikalni svet pretekli četrtek razpravljal o nekaterih problemih kadrov v gospodarstvu v pogojih uvajanja moderne proizvodnje, delitve dohodka po delu in neposrednega samoupravljanja proizvajalcev. OSS je pravil obravnavo teh problemov predvsem zato, ker so kadri v vedno večji meri pogoji večji proizvodnji, produktivnosti in izvozu in ker brez njih ni možno kvalitetno naprej razvijati sistem delitve po delu in ekonomske enote.

V referatu predsednika OSS Marjana Rožiča so bila posebej osvetljena nekatera splošna izhodišča za pravilno razumevanje potreb po kadrih v gospodarstvu in uvajaju znanstvenega dela v proizvodnjo. Naloge letošnjega družbenega plana so tako zahtevne, da jih ni mogoče ustvarjati z obrtniškim konceptom proizvodnje in z nezadostno strokovno ter ekonomsko razgledanimi kadri.

• 50 delovnih organizacijah (te je zajeta posebna anketa OSS), ki zapošljujejo 43% vse zaposlenih v okraju in ki ustvarjajo 64% brutnega proizvoda, dela le 1% takih, ki imajo fakultetno izobrazbo. V teh podjetjih je samo 20 pravnikov in 27 ekonomistov, 27 delovnih organizacij nima zaposlenih niti ekonomistov niti pravnikov, 1656 delovnih mest z visoko, višjo in srednjo izobrazbo je nezasedenih ali glede na šolsko izobrazbo neustrezno zasedenih. 34% direktorjev teh podjetij ima višjo in visoko izobrazbo, 46% le srednjo šolo in 16% nižjo šolo. Povprečna starost direktorjev je 43 let. Od navedenih strokovnih kadrov je le 11,5% aktivnih v predstavniških organah oblasti in organah družbenega upravljanja, 5% je aktivnih v organah družbeno-političnih organizacij, 13,5% jih aktivno dela v organah samoupravljanja delovnih kolektivov.

PEREČE UGOTOVITVE O KADRIH

Na osnovi navedenih podatkov in tistih, ki bodo objavljeni v posebnih analizi OSS, lahko ugotovimo naslednje:

- našo proizvodnjo vodijo v preteži večini ljudje, ki nimajo primernega strokovnega znanja, saj neposredne vodilne položaje v proizvodnji zasedajo mojstri obrtniških profilkov z omejenim strokovnim znanjem in nezadostnim posluhom za moderno tehnologijo. Taka zasedba delovnih mest često predstavlja resno oviro za uvajanje sodobne organizacije proizvodnje in zlasti za razvoj ekonomske enote, ker nimamo zadostnega števila sposobnih kadrov, ki bi lahko zagotovili njihovo materialno in tehnično-organizacijsko rast;
- na odgovornih delovnih mestih v podjetjih (direktorji, vodje sektorjev, služb itd.) imamo dobrošen del ljudi z nižjo izobrazbo, kot jo v svojih sistematičnih zahtevajo v delovnih organizacijah sami. Izbiro in izobrazbi ljudi za vodilne položaje bo treba posvetiti večjo pozornost, kajti brez potrebnega tehničnega in ekonomskega znanja ni več mogoče voditi delovne organizacije all določene službe v njej v pogojih moderne proizvodnje in socialističnih proizvodnih enosov;
- po zasedbi s strokovnimi kadri, z osebnimi dohodki in z drugimi oblikami so stimulirane predvsem tiste službe, ki skrbe za tehniko, tehničnost, za proizvodnjo ipd., ob tem pa se zapoštavljene zlasti socialno-kadrovske službe;
- primerjava potreb po kadri z dosegajo politiko štipendiranja kolektivov, kaže, da delovne organizacije z redkimi izjemami nimajo planiranih potreb po kadrih in marsikaj te izbirajo ter poslužijo v sole bolj ali manj slučajno. Mnogokrat je zanemarjen stil podjetja s štipendisti na različnih šolah. Vse premalo se jih že v fazu solanja povezuje s proizvodnjo, ekonomiko in družbenimi odnosmi v delovnih organizacijah, kjer bodo zaposleni. Delovne organizacije niso dovolj usmerjene k temu, da bi z dodatnimi oblikami rednega in izrednega solanja omogočile nadaljnjo rast kadrov, ki so že vključeni v proizvodnjo. Če bomo skladno z modernizacijo tehnologije izpopolnjevali tudi kadrov, nam bodo ti zaradi zaostajanja in svoje prevelike univerzalnosti kar kmalu lahko postali klub svojim notenjem ovira za napredek podjetja;
- omenjeno obzorje znanja na področju tehnik, tehnologije, organizacije proizvodnje in družbenih odnosov ponekod pogovuje idejne zmenjave tisto v pogledu na integracijo (izmenjujejo jo s centralizacijo) v ekonomiki in družbenem življenju, na delitev po delu (ta naj bi bila možna samo v primitivni proizvodnji in za manualne delavce), na nadaljnji razvoj ekonomskega znanja;
- strokovni kadri često niso zaposleni na primernih delovnih mestih, ponekod so jih zaupane manj pomembne dolžnosti, vseledi česar ne morejo v celoti razviti ustvarjalno delo in zato isčejo prilagoditev za osebno afirmacijo in napredek izven stroke, v kateri so se šolali;
- družbeno-politična aktivnost strokovnih kadrov v večini primerov ne zadovoljuje. Tako stanje ugotavljamo predvsem zato, ker doslej nismo posvečali potrebne skrbi aktivizaciji teh kadrov pri reševanju problematike delitve dohodka, le manjši del je sodeloval v formirjanju in oblikovanju ekonomskih enot, na področju delovskega samoupravljanja na jih često odriva zastarela miselnost ipd. • stimulacija delitve osebnega dohodka za strokovne kadre se ni

izoblikovana. Večinoma so nagrajeni po fazu, namesto da bi se jim osebni dohodek oblikoval v odvisnosti od rezultatov osebnega dela in še zlasti od uspeha ekonomske enote ter celotne delovne organizacije. Neizdelana merila delitve osebnega dohodka povzročajo nepravilnosti v delitvi med prizadevnimi in tistimi, ki dosegajo slabe rezultate. Zato moramo v prihodnje posebno skrb posvetiti izdelavi meril za delitve osebnih dohodkov vsem organizatorjem proizvodnje in kadrom, ki delajo v strokovnih službah.

SOLIDNI TEMELJI ZNANSTVENEGA IN RAZISKOVANEGA DELA

Znanstveno-raziskovalnemu delu v proizvodnji moramo najprej ustvariti solidne temelje s tem, da odločno odstranjujemo ostanke obrtniške proizvodnje in sele na nato snemujo načrte, specializiramo kadre, odvajamo sredstva za znanstvene raziskave in za uporabo znanosti v neposredni materialni proizvodnji. Sodelovanje z instituti, ustanavljanje samostojnih oddelkov za znanstvene raziskave itd., lahko doprinese k integraciji znanstvene misli s materialno proizvodnjo. Naša praksa posebej opozarja na dejstvo, da sodobna proizvodnja spaja tehnične in družbene vede, kar pri našem delu često pozabljamo. Sestavni del uveljavljanja znanosti v proizvodnji je poleg nove tehnologije in drugih tehničnih dosežkov tudi znanstveno-raziskovalnje ekonomike v pogojih tehnične centralizacije in materialne decentralizacije, uporaba psihologije pri urejanju odnosov v proizvodnji, koščenje družbenih ved za razvoj samoupravljanja, delitev dohodka po delu, skrb za dobro počutje proizvajalca itd. Sistem družbenih odnosov v materialni proizvodnji zahteva znanstvenih raziskav predvsem v delovnih organizacijah ob pomoči drugih znanstvenih in družbenih institucij.

SREDSTVA ZA VZGOJO KADROV

Poleg teh stališč in ugotovitev je bilo v referatu govora o nevarnosti tehnikozmatizma in avtarkizma, o nujnosti uporabe znanosti za razvoj ter ciljnega dejavnosti ter vključevanju kadrov v te dejavnosti. Posebej je bilo poučljeno, da je pri investicijah in rekonstrukcijah vlagajo sredstva tudi za razvoj in vzgojo strokovnih kadrov. Referat je nadalje govoril o strokovnem šolstvu, prilagojanju v delovnih organizacijah, utemeljene so bile potrebe za posposne delo pri formirjanju socialno-kadrovskega sistema in posebej obnavljanju odnos do ženskih strokovnjakov ter mlajših kadrov. Podprtana je bila vloga subjektivnih sil in direktorjev v delovnih organizacijah pri zagotavljanju pravilne rasti kadrov, njihove družbeno-politične aktivnosti in ustvarjanju takšnih pogojev znatnejšega kolektivom, v katerih bo lahko ustvarjalo delo strokovnjakov prislo do izraza. Referat je kritično analiziral dejavnost strokovnih društev in opozoril na to, da družbeni plani delovnih organizacij, komun ter okraja ne upoštevajo dovolj potreb po strokovnih kadrov in uvajaju znanstvenega dela v proizvodnjo.

POMEN SOCIALNO-KADROVSKIH SLUŽB

V živahnih in zelo bogatih razpravah, v katerih je poslogejo 16 članov plenuma in gostov, so bila stališča ter ugotovitev v referatu osvetljena z vrsto primerov iz prakse, hkrati pa je razprava dala pomembne delež tudi v raziskovanju pogledov na vlogo in položaj strokovnih kadrov v naši zveznosti. Več diskutantov je opozorilo na pojave, ko v delovnih organizacijah, kjer sicer socialno-kadrovska služba že obstaja, tej v odnosu do ostalih ni zagotovil enakopraven položaj. V mnogih podjetjih pa imajo pogope za formiranje te službe, vendar samoupravni organi ne najdejo časa za to, da bi temeljito analizirali socialno-kadrovske probleme in podjetja, sprejeli konkretne zaključke in s kasnejšo prizadevrali za njihovo realzacijo. Udeleženci plenuma so predlagali, naj bi v svojem statutu delovne organizacije obravnavanje delovanja socialno-kadrovske službe, njenega struktura in predvsem zagotovitev njenega samostojnosti v odnosu do drugih sektorjev. Ker je v okraju občutno pomankanje po sozialnih delavcih in drugih primernih kadrih za to službo, bi moralna podjetja resnejši razmisliti o tem, kako si vsaj v perspektivi z načrtnim štipendiranjem ta kader zagotoviti. Podatek, da imamo v celotnem okraju komaj 11 štipendistov na ustreznih šolah, vsekakor ni razveseljivo.

PODGETJA IN ŠTIPENDISTI

V razpravi je bilo mnogo govorov o odnoseh med podjetji in njihovimi štipendisti. Naglašeno je bilo, da večkrat v podjetjih vidijo samo to, kdaj bo štipendist končal šolanje in se zaposli. Vse premalo pa se zanimajo za to, kako se oblikuje njegov moralno-politični lik itd. Pogodbeni odnosi med štipendorjem in štipendistom niso urejeni, zato je vez med njimi neredko zelo šibka in več ali manj formalna. Gotovo ni dovolj, so poučljivi diskutanti, da prizajamajo štipendisti na enomačno prakso v podjetja, ki jih štipidirajo, čeprav je treba reči, da je celo takšna praksa maločasna in sistematično organizirana skozi vse čas šolanja študenta. Gospodarske organizacije naj bi razvijale tudi druge oblike, ki naj pripomorejo k temeljitejšemu seznanjanju štipendistov s procesi v delovnem kolektivu (posredovanje najzajemnejšega gradiva iz življenja in dejavnosti kolektiva, občasno naj bi študente vabil na sedež DS, ljudskega odbora, na konferenco ZK in občne zbrane sindikata v podjetju itd.). To bi v odnosu med štipendorjem in štipendistom nedvomno vneslo nove kvalitete ter pripomoglo, da bi se študenti se pred zaposlitvijo akimatizirali v kolektivu, katerega člani bodo postali. Razprava je opozorila tudi na nepravilnosti v pošiljanju študentov na praks v inozemstvo. Posamezne fakultete se pri odločanju o tem ne posvetujejo predhodno s podjetjem. Člani plenuma so se zavezali za to, naj bi npr. štipendisti agronomiske fakultete najprej temeljito spoznali delovno organizacijo, ki bo postala njihovo delovno področje, tu naj bi bila njihova prva praksa, na izpolnitve v inozemstvo pa bi na predlog organizacije lahko šli kasneje.

RAZPOREJANJE NA DELOVNA MESTA

Vključevanje mladih kadrov v proizvodnjo je bilo osvetljeno tudi z drugih vidikov. So primeri, ko podjetja absolutne šole ne razpojajo najboljše na delovna mesta. To se sticer maršikje odkrije šele kasneje, ko rezultati dela mladih strokovnjakov niso takšni, kot se je prizakovalo, vendar bi bilo treba vsaj tedaj napake pravljati. Zelo važno je tudi to, da imajo ti kadri v dobi, ko se spoznavajo z nalogami na svojem delovnem mestu in novim okoljem, ob sebi ljublji in določeno družbeno širino in praktičnim znanjem. Stimulacija strokovnjakov je bila prav tako predmet razprave številnih diskutantov. Mladi ljudje razmisljajo o perspektivi in to perspektivo jim je treba dati. Za le sedanjem sistem stimulacije se marsikje takšen, da lahko dobrega strokovnjaka nagradi bolej, če ga ustrezeno dvigne tudi na višji položaj v delovni organizaciji, kar pa seveda nevede ustvarja konflikte. Pozabili bi bilo, kaj je in kaj del, ampak videti, kaj je napravil ter ga temu primereno nagraditi. Pri tem ne bi smeli delati razlike, kaj gre za ženske strokovnjake, saj doseganja praksa v vrsti podjetju kaže, da povsem enakovredno izvajajo postavljene naloge.

Nekateri tovariši so obravnavali družbeno-politično aktivnost strokovnih kadrov. Ugotovili so, da je treba vzkoke za pasivnost dobrinskega dela tehnične inteligencije iskat v tem, da je zaznaničenje miselnosti v vrstah teh kadrov, češ da so njihove naloge ozko strokovne, s politiko pa naj se ukvarja »profesionalce«. Dejstvo je, da v prenemeterju kolektivu vodilni kadri ne vidijo radi, če se strokovnjaki vključujejo tudi v družbeno delo. Nepravilno in škodljivo pa je seveda vsako preobremenjevanje potem, da bi bila njihova prva praksa v delovni organizaciji, kar se mora začeti na njihovem delovnem mestu.

SPOSOBNI KADRI V MODERNI PROIZVODNJI

Pomemben prispevek k razpravi na plenumu so dali direktorji podjetja GG Postojna, Javor, Plivka in Istarski Koper, ki so vlogo strokovnih kadrov vrednjali zlasti s stranske raziskovalnje modernne, specializirane proizvodnje. Sposobni kadri so za sodobno proizvodnjo izredno važni člani. Včasih je bilo dobiti nov stroj, pot pa zagotoviti, da bo v proizvodnji pravilno funkcional. Nanizani so bili nekateri pereči problemi v gozdnom gospodarstvu in lesni industriji. Zastrela mehanizacija postaja tu že danes resna ovira uveljavljanju v moderni delitvi dela. Poučljeno je bilo, da so rekonstrukcije več kot najne, kajiblji temu pa v družbenem planu za letos niso predvidene.

DEMOKRATIZACIJA V NOTRANJEM ZIVLJENJU PODJETJA

Razveseljiva značilnost razprave, v kateri je poslogejo 16 članov plenuma in gostov, so bila stališča ter ugotovitev v referatu osvetljena z vrsto primerov iz prakse, hkrati pa je razprava dala pomembne delež tudi v raziskovanju pogledov na vlogo in položaj strokovnih kadrov v naši zveznosti. Več diskutantov je opozorilo na pojave, ko v delovnih organizacijah, kjer sicer socialno-kadrovska služba že obstaja, tej v odnosu do ostalih ni zagotovil enakopraven položaj. V mnogih podjetjih pa imajo pogope za formiranje te službe, vendar samoupravni organi ne najdejo časa za to, da bi temeljito analizirali socialno-kadrovske probleme in podjetja, sprejeli konkretne zaključke in s kasnejšo prizadevrali za njihovo realzacijo. Udeleženci plenuma so predlagali, naj bi v svojem statutu delovne organizacije obravnavanje delovanja socialno-kadrovske službe, njenega struktura in predvsem zagotovitev njenega samostojnosti v odnosu do drugih sektorjev. Ker je v okraju občutno pomankanje po sozialnih delavcih in drugih primernih kadrih za to službo, bi moralna podjetja resnejši razmisliti o tem, kako si vsaj v perspektivi z načrtnim štipendiranjem ta kader zagotoviti. Podatek, da imamo v celotnem okraju komaj 11 štipendistov na ustreznih šolah, vsekakor ni razveseljivo.

NAS GOSPODARSKI KOMENTAR

Postavke primorskega okraja

Sedanji povečani primorski okraj predstavlja ekonomsko gledano važno gospodarsko območje. To postane očitno, če združimo podatke nekaterih dejavnosti prejšnjih okrajev v eno, kar predstavlja danes češko gospodarsko enoto, o kateri moramo posebej govoriti.

Značilna postavka v obravnavanju gospodarskih vprašanj tega okraja so krediti za obratna sredstva. Iz njihove višine in gibanja v teku lanskog leta lahko sklepamo na splošna gospodarska gibanja, saj večanje obratnih sredstev pomeni v bistvu tudi naraščanje gospodarske dejavnosti, kolikor na njihov porast ne vplivajo nekateri drugi činitelji, kakor so cene, dajavate in podobno.

Za lansko leto lahko ugotovimo znaten porast kreditov za obratna sredstva, ki so dosegli višino nad 37 milijard. Potrošnja za investicije lani bila, kot je znano, po predvidevanjih v gospodarskih planih Vendar izpad na tak velik, kot je bilo prvotno mišljeno in kot smo pričakovali. Kot sicer v gospodarstvu se je stanje vidno izboljšalo v drugi polovici lanskoga leta, tako da lahko trdimo, da smo dosegli približno dve tretjini tistega, kar je bilo predvidenega. Investicijski potrošnji dajemo velik poudarek zato, ker predstavlja podlagu za nadaljnjo gradnjo in za nadaljnji dvig gospodarstva. V tem pogledu pa moramo skrbiti, da se bo stanje v prihodnji razvojni fazici popravilo in doseglo značilno manjši. Bolj kot to pa je značilno dejstvo, da odpade nad 60 odstotkov teh kreditov na prejšnji koprski okraj, ki je zlasti močan v industriji, pravemu, temu, kar je bilo lani zamudeno, ker sicer ne bomo dosegli tistih ciljev, ki smo si jih zadali v petletnem perspektivnem planu. S tem pa bi lahko okrnili končni cilj, ki je bil: značilno dvigni v istem času na 229. -ž-

niti živiljenjsko raven prebivalstva.

Podatkov o fizičnem obsegu porasta proizvodnje in drugih dejavnosti v teh vrsticah ne moremo prikazati, ker so nam na razpolago le finančni podatki. Iz teh sicer lahko sklepamo tudi na ostalo, če pri tem upoštevamo, da je lanski indeks proizvodnje v primerjavi z letom 1960 višji in znaša 109, da znača indeks cen proizvajalcev industrijskega blaga okrog

OB USTANOVITVI DRUŠTVA PRIJATELJEV GLASBE V KOPRU

RIŽANSKI VODOVOD REŠUJE VPRAŠANJE VODE

Razmišljanje o koprski kulturi

Začasna rešitev do leta 1967

Že dolgo ugotavljamo, da se ta naš ljubi Koper razvija kaj enostransko: najbolj upravno, manj gospodarsko, prav nič pa kulturno. Kulturno mrtvilo je postal popolno, da so ga začutili celo tisti, ki niso bili uživalci kulturnih dobrin niti takrat, ko smo jih še nekaj imeli. Nekako tako je kot pri starših, ki jim pride do živoga, da hodijo njihovi otroci v šolo, šele takrat, ko prinesejeno kup negativnih ocen. In koprskemu kulturnemu življению lahko odločno pripisemo negativni predznak.

Jalovo tarnanje nad tistim, kar smo ali pa bi lahko imeli, je brez pomena. Toda prav tako je jalovo, da sedimo križem rok in čakamo, kdo nam bo serviral kulturno na pladnju. Res je, da imamo ustanove, ki so dolžne za to skrbeti, vendar pa je rezultat njihovega dela enak nič. Opravljavanje, da ni denarja, je sicer resnično, skriva pa se za njim tudij premajhna angažiranost in velika poročja oportunitizma. Nujno, da bodo občani, proizvajalci in upravljenici povzdržili svoj glas in uveljavili svoje pravice tudi na področju kulturnega življenga.

Da je kulturno življeno v Kopru vedno bolj siromašno, da so kulturne prireditve vse redkejše, ugotavljamo že nekaj časa. Dobro smo se tudi zavedali, da Zavod Primorske prireditve ni izpolnil vsega tistega, kar smo od njega pričakovali in da ni postal prireditvena poslovvalnica, ki bi enakovredno skrbela za zimsko in poletno sezono, ali z drugimi besedami za domače prebivalstvo in za turiste. Nai so bili vzroki za to še tako objektivnega značaja, rezultat je bil tak, da smo lahko zabeležili lani le nekaj redkih gostovanj, v letoski sezoni pa eno samo (SG iz Trsta). Zdaj so dejavnost Zavoda Primorske prireditve razdelili na Turistično zvezo in na okrajni svet Svobod. Medtem ko se turisti že krepljajo na svojo sezono ter imajo za to tudi kolikor toliko začrtani programi. Obeti to-rej niso rožnati.

Nekoliko upanja so v to kulturno apatijo zanesli koprski glasbeniki in ljubitelji glasbe. Se stavili so pripravljalni odbor za ustanovitev društva prijateljev glasbe. O namenu društva smo že pisali obširnejše, zato tega ne bi kazalo ponavljati. Medtem je bil že tudi ustanovni občini zbor društva, sprejeli so pravila, izvolili upravni in nadzorni odbor ter si začrtali program dela. Prvi predsednik novega društva je tovaris Ivan Silić. Za letosko sezono imajo v načrtu šest koncertov in morda še kako glasbeno predavanje, za prihodnjo sezono pa številne glasbene prireditve, za katere bodo razpisali abonma. Po-seljno pozornost bo posvetilo društvo glasbeni vzgoji mladine, ki jo je treba še naučiti sprejemati glasbene vrednote. Prijatelji glasbe poudarjajo, da je njihov namen, da vsaj po eni plati poživijo kulturno dogajanje v Kopru in tako vsaj delno izpolnijo praznino.

Svojega poslanstva so se lotili z velikim optimizmom, z veliko dobre volje in pozitivnočnost ter brez denarja. Iz svojega žepa so člani pripravljalnega odbora potegnili denar, ki so ga potrebovali za registracijo in za druge priprave. Pri koncertni poslovnici v Ljubljani in pri reproduk-

tivnih umetnikih so naleteli na veliko razumevanje in pomoč. Sededa ne bo šlo tako v neskončnost, toda delajo po načelu, da je treba najprej nekaj pokazati, potem pa zaprositi za denar. Prepričani so, da po nekaj uspehibi bodo naleteli na gluhu učesa.

Najbolj razveseljivo pri vsem tem pa je dejstvo, da se je izkazalo, da je v Kopru vendarle še precej ljudi, ki so bili navajeni obiskovati koncerte in gledališke predstave v katerim klini, radio in televizija ne morejo nadomestiti vseh kulturnih dobrin. To je pokazalo že ustanovni občni zbor Društva prijateljev glasbe, še bolj pa že pri koncert, ki je bil v ponedeljek, 4. marca. Nastopili so mladi bratje Lorenz iz Ljubljane v sestavi klasičnega tria. Izjavili so popularen program, ki je dvakrat napolnil dvo-rano koprsko Glasbene šole. Eden

koncertov je bil za mladino. Optimizem je bil torej upravičen. Prihodnji koncert v marcu bo imel naš svetovno znani violinist Igor Ozim.

Ker smo imeli nekoč v Kopru gledališče, bi človek prizakoval, da so nekje tudi ljubitelji dramatike. Ali pa so na to že pozabili? In končno imamo menda tuši prosvetno društvo Svoboda. Toda o njem ne vemo drugega, kot da delata pevski zbor in godba na pihala. Torej spet glasba! In druge sekcije? Pa občinski svet za kulturo in prosveto in občinski svet Svoboda in PD? Kakšna je njuna kulturna politika in kakšen program dela? Ne, denar res ni vse.

Društvo prijateljev glasbe, za katerega upamo, da ne bo edina lastovka pomladni v Kopru, pa lahko začelimo le veliko uspeha pri nadalnjem delu. Z. L.

Koprsko osnovno šolo naj postane funkcionalna

Solski odbor Osnovne šole »Janka Premrla-Vojka« v Kopru je na svoji zadnji seji razpravljal med drugimi tudi o programske osnutku dokončne dozidave šole.

Ceprav to koprsko šolo obiskujejo otroci že precej let in so jo medtem tudi dvignili za eno nadstropje, še vedno ni dozidana. Pravzaprav šola nima drugega kot učilnice, ceprav je po številu učencev med tremi največjimi šolami v Sloveniji. Programska sklica predvideva dozidavo stavbe v centralnem kurjavo, kar bi veljalo okrog 90 milijonov dinarjev. Dozidali bi telovadnico in gardebovami in umivalnicami, mlečno-kuhinjo, pionirsko sobo, delavnice, upravne prostore, zbornico, knjižnico, kabinete in drvarnico. S tem bi bilo rešeno vprašanje šolskega prostora za Koper in funkcionalnosti šole, ki zdaj prav pogonevno ne zadošča zahtevam nemotenega in sodobnega pouka. S to dozidavo bi pridobili štiri učilnice, kjer je zdaj pisarna, zbornica, drvarnica in zasilna mlečna

kuhinja. Kapaciteta šole bi se tako povečala za 432 učencev in bi šolski prostori zadoščali za okrog 1700 otrok.

Od vsote 90 milijonov je 23 milijonov predvidenih za ureditev centralne kurjave za vso stavbo. Res je to sicer precejšnja investicija, toda kmalu bi bila rentabilna, kajti kurjava z drvmi je zelo draga. Letos je n. pr. poraba šola za 3 tedne pouka v februarju 45 kubičnih metrov drva. Razen tega pa so vse peči v šoli zelo slabih in bilo treba večino zamenjati z novimi.

O programu bodo zdaj razpravljali v okviru družbenega plana koprsko komune za negospodarske investicije.

KRIZA OBALNE POTNIŠKE PLOVBE

Hud udarec turizmu

Medtem ko se z vsemi sredstvi posrebitimo za pospešitev turizma na našem morju in večji pritok deviz, pri čemer investiramo milijarde dinarjev, smo se znašli pred resno krizo našega obalnega pomorskega potniškega prometa. Reška »Jadrolinija« ukina vrsto vezev z raznimi obalnimi kraji in otoki. Deloma utemeljuje to izgubo v prenizko dotočajo, deloma s potrebo po izločitvi starih, neveč ekonomičnih ladij. Že letos se je stalež v promet vključeval potniških ladij zmanjšal, projektirana pa je še nadaljnja izločitev.

Kje je krivda za to? Res je, da so pomorski obalni potniški prevozi, tako pri nas kakor drugod, čisto pasivni in so prevozna podjetja deležna državnih dotacij, člani pripravljalnega odbora potegnili denar, ki so ga potrebovali za registracijo in za druge priprave. Pri koncertni poslovni v Ljubljani in pri reproduk-

potrebno bi zaradi tega bilo preskrbeti sodobne potniške ladje manjše nosilnosti z manjšimi posadkami in zato pogostežimi vezami. Na premnogih relacijah so na primer povsem nepotrebne kuhinje, ker bi zadostovalo samo okrepčevalnice. Obalne potniške ladje z zmogljivostjo do 25 milijonov drugod opuščajo in izločajo. V najnaprednejših državah uvajajo potniške plovne objekte s še mnogo večjimi hitrostmi.

S takim zaostanjanjem v obalnem pomorskom potniškem prometu in ukinjanjem zvez s tremi razliko med nami in drugimi pa je v tem, da so drugod pravočasno mislili na modernizacijo in s tem na povečanje rentabilnosti. Pri nas tega nismo storili. V pro-

metu smo imeli ali imamo še se-berimo za pospešitev turizma na daj že davno dotrajane plovne objekte, katerih obratovanje je draga zaradi počasnosti, nekonoomičnih strojev, preštevilnih posadki in raznega balasta.

Potreben je zaradi tega bilo

preskrbeti sodobne potniške ladje manjše nosilnosti z manjšimi posadkami in zato pogostežimi vezami. Na premnogih relacijah so na primer povsem nepotrebne kuhinje, ker bi zadostovalo samo okrepčevalnice. Obalne potniške ladje z zmogljivostjo do 25 milijonov drugod opuščajo in izločajo. V najnaprednejših državah uvajajo potniške plovne objekte s še mnogo večjimi hitrostmi.

S takim zaostanjanjem v obalnem pomorskom potniškem prometu in ukinjanjem zvez s tremi razliko med nami in drugimi pa je v tem, da so drugod pravočasno mislili na modernizacijo in s tem na povečanje rentabilnosti. Pri nas tega nismo storili. V pro-

metu smo imeli ali imamo še se-berimo za pospešitev turizma na daj že davno dotrajane plovne objekte, katerih obratovanje je draga zaradi počasnosti, nekonoomičnih strojev, preštevilnih posadki in raznega balasta.

Potreben je zaradi tega bilo

preskrbeti sodobne potniške ladje manjše nosilnosti z manjšimi posadkami in zato pogostežimi vezami. Na premnogih relacijah so na primer povsem nepotrebne kuhinje, ker bi zadostovalo samo okrepčevalnice. Obalne potniške ladje z zmogljivostjo do 25 milijonov drugod opuščajo in izločajo. V najnaprednejših državah uvajajo potniške plovne objekte s še mnogo večjimi hitrostmi.

S takim zaostanjanjem v obalnem pomorskom potniškem prometu in ukinjanjem zvez s tremi razliko med nami in drugimi pa je v tem, da so drugod pravočasno mislili na modernizacijo in s tem na povečanje rentabilnosti. Pri nas tega nismo storili. V pro-

ZAPISOK OB 20. OBLETNICI BORBE

Pepca Čehovin-Tatjana

Pepca Čehovin-Tatjana iz Senožeč.

Vidite, že dvajset let je preteklo od tistega časa, — pripovede Čehovin oči v Senožečah, — pa mi je še vedno tako hudo, da se ne smem nato spomniti. Vse sem jih imel rad, svoje otroke, toda Pepco sem imel najbolj. Bila je tako drobna in pridna, vedno sem jo pocatal. Ponosen sem bil nanjo.

Res je bila vsa naša družina zelo zavedena, — pravi Pepčina mati, — toda v tem otroku je bilo to nekaj izredno močnega. Ko je stanovala pri teti v Trstu, kjer je obiskovala učiteljice, in so po ulicah korakali in vzklikali fašisti, ki so ga tako bokoledo, da se je vrgla čez mizo in bričko jokala. Kadar je doma nanesel pogovor na fašizem, je bilo v njenem glasu nakopičenega toliko srda, da smo jo kar gledali. In tega ni znala skriti niti takrat, ko je govorila s fašisti iz oči v oči. Velikokrat sem zaradi tega trepetala, kaj se je bo zgodilo.

Torej ni čuda, da je kmalu našla pot na tajne sestanke pri Sv. Jakobu v Trstu. Pa tudi doma, v Senožečah, kamor je prihajala skoraj vsako soboto in nedeljo, se je povezala z zavednimi

Slonenci. Leta 1942 je naša Pepca končala šolanje, vrnila se je domov in takoj našla zvezko s partijskimi. Nič kolikokrat je prinašala domov propagando, časopise, letiske, zaupna pisma in mi jih izročala v varstvo. »Tega ne smejo dobiti v roke fašisti, mama,« je govorila.

Še istega leta je nastopila mesto učiteljice v revni brkinski vasici Potok blizu Podgrada. Svede se je takoj povezala z Brkinsko četo, ki jo je takrat vodil znani komandant Drago Maslo. Se vedno je pogosto hodila domov v Senožeč. Prenašala je hrano, satnitni material, časopise. Domati smo ji pri tem pomagali.

Bilo je v soboto, 6. februarja 1943, ko je Pepca spet prisla domov. Sestala se je z nekaterimi iz vasi, ki so odhajali v partizane. Ko se je vrnila domov, mi je rekla: »Mama, zdaj pa grem. Moram!« Jokala sem in govorila o težavah, ki jo čakajo. Bila je precej slabotna, bala sem se, da tega ne bo zdržala. Pa tudi strah me je bilo za njeno življeno. Toda Pepce ni moglo nič omajati: »Zdržala bom, mama,« je govorila, »če pa padem, saj vam jih še toliko ostaneš!«

Tudi ob spominu se je materino orosilo, oče pa je nepremično in zamišljeno gledal v ogenj. Končno je spregovoril v čudno tišino:

— Nas so kmalu zaprli in odpeljali v internacijo. Kaj in kako se je zgodilo, so nam pripovedovali drugi. Junaško je padla, so rekle. Po končani bitki je Italijanec, katerega so se zasebni obrtniki v sedanjem položaju izgibali ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lokalih. Posledica bo zelo verjetno tudi da obrtniki ne bodo več zaprli svojih delavnic, marveč bodo nastale še nove, saj vemo, da so ponekod nujno potrebne. To pa seveda ne bo pomenilo, da ne bi se dale razvijali obrtni ter delali z starejšim orodjem, z starejšimi stroji in v slabih lok

Letos bomo prvič uresničili turistično zamisel

GORÉ - KRAS - MORJE

SOCIALISTIČNA ZVEZA PRIMORSKEGA OKRAJA RAZPRAVLJA O STANJU IN RAZVOJU TURIZMA NA PRIMORSKEM

Poročali smo že, da je bil 27. februarja razširjeni plenum Okrajnega odbora SZDL Koper. Pod vodstvom predsednika IVANA LAPAJNETA so udeleženci razpravljali na podlagi poprej prejetih tez in obsežnega referata podpredsednika Okrajnega ljudskega odbora Koper DAVORINA FERLIGOJA o problemih in nalogah v zvezi z razvojem turizma v novem primorskem okraju. Med gosti na plenumu so bili predsednik republikega sveta za turizem in gospodarstvo NIKO BELOPAVLOVIČ, predsednika republike in koprske turistične zveze DR. DANILO DOUGAN in ALBIN DUJC, predsedniki občinskih ljudskih odborov in drugi. Iz referata in obsežne razprave povzemamo nekatere značilnosti iz problematike in razvoja turizma na Primorskem.

Predvsem je treba poudariti, da je bil v zadnjem času, posebno v lanskem letu, dosežen velikanski napredki v odločen kvalitetni in kvantitetni skok v razvoju turizma na Primorskem, zlasti na področju bivšega koprskega okraja, kjer je že prej imel večjo materialno bazo in zato boljše pogoje za hitrejši razvoj. Tovariš Ferligo je v svojem poročilu ugotovil, da postavlja letošnji družbeni načrt razvoja primorskega okraja pred turistične in gostinske organizacije in jihove delavce obsežne in zahtevne naloge, saj je predvideno povečanje družbenega proizvoda v turizmu najmanj za 10 odstotkov, medtem ko pričakujemo, da se bo inozemski turistični promet povečal kar za 15 odstotkov. Začrtana razširitev turistične dejavnosti izhaja — kot za vse druge gospodarske panoage — iz zaključkov IV. plenuma CK ZKJ. Uresničitev zahtevnih nalog v razvoju turizma na Primorskem bo omogočila izgradnja številnih objektov in razširitev obstoječih zmogljivosti v počitniških domovih, zasebnih turističnih sobah in gostinstvu. Pri tem bo treba doseči začrtano povečanje števila domačih obiskovalcev za 7,5 odstotka ob povečanju njihovih nočitev za 6,7 odstotka v odnosu na leto 1962. Obseg gostinskega prometa je planiran na 10 odstotno povečanje, v prevozništvu za 3 odstotke, v trgovinskem prometu pa za 12 odstotkov. Treba pa bo predvsem modernizirati obstoječe in še povečati število trgovskih lokalov ter zboljšati njihovo založenost in posrežbo v njih. Iz tega izhaja še posebna odgovornost delovnih kolektivov trgovskih podjetij ter njihovih samoupravnih organov in vodstev, ob tem pa čaka odgovorna naloga tudi organe družbenih kontrole in inšpekcjske službe.

Letošnji družbeni načrt je značilen po tem, da posveča posebno skrb investicijam za izgradnjo osnovnih turistično-gostinskega objektov. Turističnim investicijam so namenjena še posebna sredstva federacije in tudi poslovni banki. Pri sprejemaju letosnjih planov velja poudariti, da morajo republike, občine in gospodarske organizacije dati v svojih načrtih odločno prednost turističnim investicijam. Prav zato, ker turizem precej vpliva na uravnovešenje naše zunanjetrgovinske bilance, bodo tudi letos na razpolago znatna zvezna sredstva na izgradnjo materialne baze turističnega gospodarstva in to na osnovi ustvarjenega dotoča deviznega sredstev, ob čemer bo obvezna soudežba sredstev republike in občin določena naknadno.

V velikem skoku v razvoju jugoslovenskega turizma najzgoraj ne priča devizna realizacija: v letu 1962 je značil pritok deviz iz turizma in prometnih storitev 40.154.000 dollarjev ali kar za 63 odstotkov več kot leta 1961! Letošnji družbeni plan postavlja pred nas realizacijo 50 milijonov dollarjev, zato nas mora najti bližnja turistična sezona povsem pripravljena na izpolnitve te zahtevne naloge. Razmeroma velik kos te jugoslovenske potice priпадa našemu primorskemu okraju, toda ranj se bomo moralno pošteno potruditi in krepko zavrhati rokave za izpolnitve vseh obveznosti, ki smo jih vzeli na svoje rame.

NEKAJ ZNAČILNIH PRIMERJAV

V primorskem okraju smo imeli v letu 1962 790.000 nočitev (v Jugoslaviji 22 in pol milijona, v Sloveniji 2.726.000). Tujih nočitev pa je bilo v vsej državi nad pet milijonov, v Sloveniji 670 tisoč, v našem okraju pa 302.721 ali 6 odstotkov državne realizacije in nad 46 odstotkov republike. Iz teh skupnih podatkov je razvidno, da imamo prav pri nas idealne pogoje za razvoj te panoge. To velja še prav posebno za obalno področje, saj smo imeli samo na naših niti 25 kilometrih morske obale 270.000 nočitev tujih gostov.

Tem ustrezen je bil tudi priček deviz. V okraju smo lani zamenjali za dve milijardi 912 milijonov dinarjev tujih valut ali kar 41 odstotkov vseh zamenjanih tujih plačilnih sredstev, v Sloveniji.

Od leta 1961 na 1962 smo povečali prenočitvene zmogljivosti za 16 odstotkov, število gostinskih sežev za 4 odstotke. Leta 1961 smo v turizem investirali 465 mi-

čimprej dosegli kakovostno in količinsko spremembu naših turističnih zmogljivosti in s tem povečanje deviznega priliva.

Ena najpomembnejših nalog bodočega razvoja turizma na Primorskem bo vsekakor izgradnja alpskega turističnega centra v Bovcu z žičnico na Kanin in pospodbavnim poudarkom na zimske športne turizmu. Letos bo kot prva etapa ureditev tega središča in njegovih modernih prenočitvenih zmogljivosti dograjen Alphotel v Bovcu — sodoben objekt za bivanje gostov v zimskem in poletnem času. Na Kaninu naj bi v tej prvi etapi zgradili le skromno restavracijo oziroma buffet, sposoben postreži gostom s toplimi in mrzlimi jedli ter zadovoljivo izbiro pića. Znano je namreč, da so na Kaninu izredno ugodne snežne razmere in idealni smučarski tereni, kjer leži sneg najmanj pol leta. Za dopolnitve pogojev stacionarnega turizma v zimsko-športnem centru Bovcu bo služilo po zgraditvi nove hidroelektrične centrale na Soči pod Bovcem s tem ustvarjeno umetno jezero, na katerem bo moč poleti razviti jadralni šport z ustrezanimi prireditvami večjega obsega, dalje kopanje in plavalne prireditve in druge športe, pozimi pa bo zamrznjena površina jezera idealno torišče za dresanje ter ustrezne revije in hitrostne tekme, kegljanje na ledu in podobno.

V Bovcu imajo že nekaj let urejeno športno letališče. Domaci Aeroklub bo lahko v sodelovanju s turističnim društvom izkoristil svoje štirisedežno letalo kot aerotaksi za turistične polete in prevoze na relaciji do Portoroža, kjer bo tudi letos urejeno novo letališče, pa proti alpskemu letalskemu centru Lescam pri Bledu, do Ljubljane in drugam. Morda se bo dalo urediti tudi pristajanje tujih turističnih in športnih letal na bovškem letališču.

URESNIČENA ZAMISEL

Bovec bo torej v bodočnosti eno pomembnih središč. Poleti in pozimi bo privabilj številne stacionarne goste, razen tega pa bo Meka za izletniški turizem zlasti z obalnega področja Primorske. In narobe: za svoje stalne goste bodo iz Bovca prirejali prijetne izlete na našo-morsko obalo. To bo mogoče tudi pozimi, ker bo že letos pri hotelu Palace v Portorožu dograjen zimski plavalni bazen z ogrevano morsko vodo. Izmenjava turističnih izletnikov na tej relaciji in vmesno obiskovanje prelehnih kraških podzemeljskih lepot na Postojnskem in pri Divači pomeni uresničenje že nekaj let stare zamisli o povezavi in enotnem izvajjanju turistične dejavnosti Primorske na relaciji gore-Kras-morje. To bo še dopolnila tudi izgradnja turističnih središč na Lokvah in Črnom vrhu, kjer je prav tako moč izvajati turizem skozi vse leto: pogosto pa sta ta dva kraja znana kot zimsko-športni središči, zlasti smučarski tereni. Pomembna pa bo tudi ta dva kraja še posebno zato, ker bosta primer ekonomsko utemeljene integracije hotelskih podjetij izven meja posameznih občin.

ČEPRAV POMANJKLJIVO, JE GOSTINSTVO NAJMOC-NEJSÀ OSNOVA

V novem primorskem okraju imamo 21 večjih gostinskih podjetij s 43 objekti, ki pa so razen hotela Palace v Portorožu vsi v C kategorije ali pa še slabši kategorizirani. Skoraj tri četrtine vseh turističnih zmogljivosti Primorske je na obalnem področju.

Tov. Ferligo je v svojem počasnu konstruktivno, a zelo kri-

tično ocenil številne pomanjkljivosti v poslovanju gostinskih podjetij in lokalov in pri tem citiral številne pritožbe gostov na kakoviteto hrane, opreme, sob, poseljno pa nad nekulturno in poslovnostjo, na ureditev sanitarij (pomanjkanje papirja, mila in brisač), na slabo preskrbo s pičami, zlasti pivom in brezalkoholnimi pičami, pa z nekatimi prehranskimi artikli, zlasti sadjem in zelenjavjo, nakar pojed naprej le paradižnik.

Staré hotelske objekte bo nujno treba modernizirati in prilagoditi potrebam in zahtevam novega časa. Urediti in zagotoviti je pospešeno šolanje novih gostinskih kadrov. Trenutno posluje brezhibno funkciranje

bodo morale biti urejene primerne svojemu okolju, ne bodo smeli imeti prevelikih režijskih stroškov, predvsem pa bodo morale dopolnjevati že obstoječe gostinske obrate.

PEREČE VPRASANJE GOSTINSKIH KADROV

Tovariš Ferligo je nato zastavil pri bolečem vprašanju kakovitete v gostinstvu, kjer vlada občutno pomanjkanje kvalificirane delovne sile. To dejstvo narekuje pospešeno šolanje novih gostinskih kadrov. Trenutno posluje

dalo več ugodnih rezultatov, kot so nemoteno poslovanje skozi vse leto, zagotovitev kvalitetne in stalne delovne sile, razvoj izletniške turistične dejavnosti na podlagi izmenjave lastnih gostov med enim in drugim področjem oziroma obrati. Pri tem pa naj velja pravilo: ne integracija zaradi integracije, marveč skozi to iskanje skritih rezerv za doseganje večjih in boljših gospodarskih učinkov, večjih dohodkov in pravilnih konkurenčnih možnosti.

MOŽNOSTI SO ŠE VELIKE

Tovariš Ferligo je nato orisal ugoden razvoj campingov, saj jih je na Primorskem že več in se lahko po svoji ureditvi merijo z najboljšimi v tujini. Takšni so v Bovcu, Novi Gorici, pri Pivki, jami blizu Postojne, na Dobravi nad Izolom, v Strunjani, Fiesi in Seči pri Portorožu. Vendar pa vsi ti objekti terjajo še dodatno gradnjo primernih restavracij, manjših servisnih delavnic za popravilo motornih vozil in bencinskih črpalk. Manjšati pa ne bi smelo po njih tudi manjših trgovin s spominki, razglednicami in drugim turističnim blagom ter najnajnajšimi živiljenjskimi potrebnimi, sadjeni v zelenjavo ter pičami. Ob tem pa ne smemo pozabiti na reklamo in zlasti opozorilne in usmerjevalne tabele ob glavnih cestah.

Število postelj v zasebni oddaji turistom se je v primerjavi z letom 1961 lansko leto povečalo za 59 odstotkov ali na skoraj 3000, kar je tretjina vseh naših prenočitvenih zmogljivosti. Treba pa je na tem področju doseči še večji napredek. V ta namen je že lani koprska turistična zveza začela z akcijo za kreditiranje zasebnih gospodinjstev za boljšo opremo teh sob in za povečanje njihovega števila. Koprska komunalna banca je za to obdarila že nad 70 milijonov dinarjev kreditov, s čimer se bo število zasebnih turističnih sob do začetka sezone dvignilo za kakih 15 odstotkov.

Zaradi izredne razširjenosti izletniškega turizma in turističnega prometa naslovl so zasebna gostišča in gostilne nujno dopolnilo družbenega sektorja gostinstva. Občinski ljudski odbori bi morali ob tej ugotoviti primerne oblikovati tudi svojo politiko do zasebnega gostinstva. Zahvali načini bi predvsem dosledno izpolnjevanje higieničnih predpisov o ureditvi obrata, hkrati pa bi jim morali pustiti potrebna sredstva za izpolnitve teh pogojev. Pri oceni dohodka je treba upoštevati poleg dela nosilca dovoščenja tudi delo njegovih družinskih članov, vloženi trud in praktični neomejeni delovni čas vseh sedem dni v tednu. Vsem v gostišču zaposlenim družinskim članom je treba zagotoviti primeren zaslужek, hkrati pa jim nuditi dočlene perspektive razvoja v tej stroki. Ljudski odbori načini bi odmerjali zasebnim gostincem pravilne obveznosti tudi za nekaj let vnaprej, s čimer bi preprečili prikrivanje prometa ter tako ublažili progresivno lestivo dohodinske obdobje. Prav bi bilo, da bi ljudski odbori obdavčevali zasebno gostinstvo po progresivni lestvici, v začetku morda samo simbolično ali minimalno, pozneje pa, ko bi se ti obrati do neke mere uredili in opremili, bi jih lahko normalno obdavčili.

Problem zase je močna fluktacija delovne sile v gostinstvu. Tej je iskati vzrok v težavnih delovnih pogojih, v neurejenem delovnem času in neizdelanem nagradjevanju po delu, nesporazumih okrog prostih dni in podobno, razen tega pa še neurejenje in pomajkljive stanovanjske razmere gostinstvenih delavcev. Nujno pa je treba urediti in zagotoviti nemoteno financiranje šolanja gostinskih kadrov, ker bo le tako mogoče na šolah zahtevati kvalitetni pouk in zadovoljivo usposabljanje kadrov.

O DOBRIH IN SLABIH STRANEH INTEGRACIJE

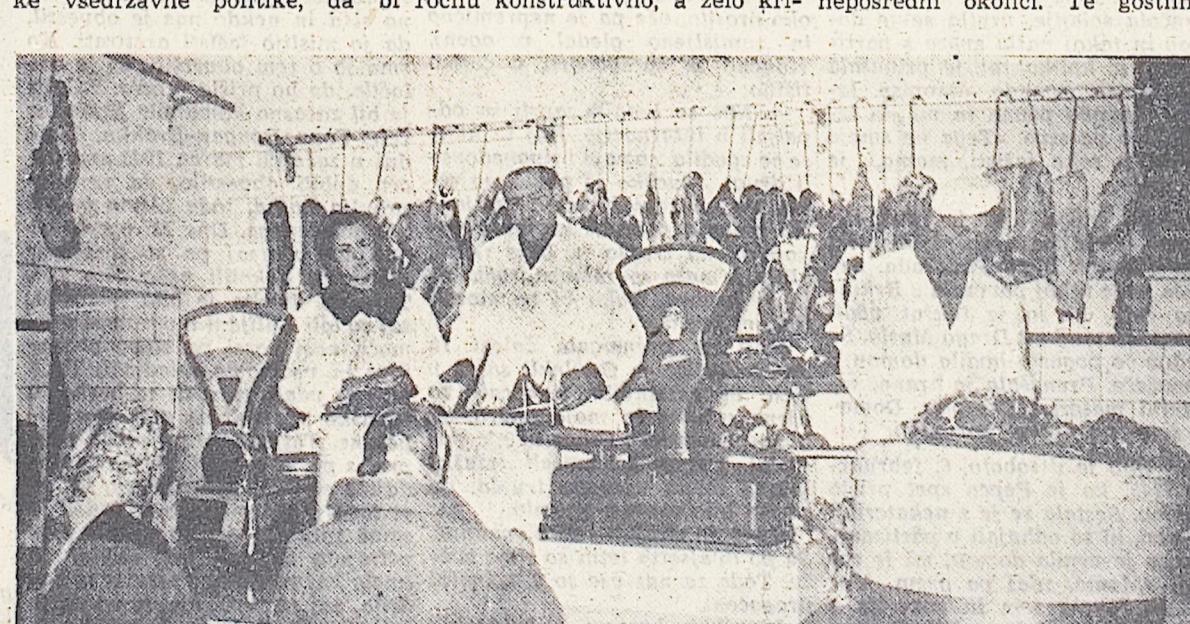
Na področju združevanja posameznih gostinskih podjetij nismo dosegli najlepših uspehov. Tako smo na primer v Portorožu pripravili hotelu Palace nekaj prej samostojnih gostinskih obratov, ki pa odtele je še životarijo. Vsak takšen pripojen objekt oziroma podjetje mora biti močna in samostojna ekonomska enota, ki bi delovala v sklopu interesov celotnega podjetja ob sovzdrževanju nekaterih potrebnih hotelskih služb. Če bi bila integracija izvedena v tem smislu, bi se že morali pokazati določeni uspehi, nam pa se je zgodilo prav obratno. Zdaj so dependance, ki naj bi bile do neke mere samostojni hotelski obrati, zasedene v glavnem le v sezoni. Ob tem se pojavlja kot ovira še tudi ločnost restavracijske službe od prenočitvenih prostorov, kar negativno vpliva na razpoloženost gostov.

V prihodnje bo treba izrecno paziti pri morebitnem združevanju na ekonomsko utemeljenost in poslovno pogojenost s tem, da bodo pri pripojenih oziroma združenih enotah ustanovljeni obratni delavski svetki, ki bodo vse postavljeni nalogam.

Treba je doseči poslovno sodelovanje ali druge pravilne načine integracije gostinskih podjetij tudi izven meja posameznih občin na področje dveh okrajev ali celo republike. Pravkar tečejo priprave za integracijo nekaterih naših hotelov na obalnem področju s hoteli na področjih goriške, tolminske in idrijske občine, kar bo

V zgodnjem spomladanskem soncu se ob obali odpirajo pisani senčniki

Ker moramo žal načadno le grajati odnose in delo mesarjev na našem področju, naj vam za spremembu enkrat predstavimo pozitiven primer. To je prav gotovno mesnica v Senožeteh, poslovna kmetijska začna »Kras«. Vedno je dovolj oskrbljena s kvalitetnim mesom vseh vrst. Vodi jo mojster Marij Lavrenčič, pomaga mu blagajnik Alma Mergon in pomočniki Tina Raimondi. Vsem lipo postreže po zelji. Zato ni nobeno čudo, če hodijo tudi Tržačani ob vseh sežanskih mesnicah tako radi v bolj oddaljeni Senožete. Mesnica je imela v letu 1962 kar bilz 70 milijonov dinarjev prometa, največja mesečna realizacija v preteklem decembru pa je znašala skoraj sedem milijonov dinarjev. Prav ob primeru senožetke mesnice se človeku kar samo ponuja razmišlanje, da se takšno poslovanje veliko bolj plača, ker prodajamo meso pravzaprav za devize, medtem ko ga ob vellikih transportnih stroških in riziku za mnogo nižjo ceno ob izdatni izvozni premiji na silo posiljamo v tujino (rb)

(Nadaljevanje na 7. str.)

Iščemo dobro gostilno

»S primerno davčno politiko bo treba stimulirati poslovanje zasebnih gostišč, kjer ni pogojev za rentabilno poslovanje družbenih obratov.«

(iz resolucije o letošnjem gospodarskem razvoju primorskega okraja)

Odkar smo dokončno spoznali, da so lepsi dnevi v prihodnosti odvisni od uspešnega razvoja turizma kot primarne gospodarske dejavnosti, si prizadevamo na vseh področjih, da bi ta razvoj tudi res čim bolj v čimprej omogočili. Pri tem ne zanemarjam nobene možnosti. V preteklih letih smo se dodobra seznanili s spoznali s presečljivimi možnostmi tega razvoja, pa tudi temeljito opravili s konservativizmom, ki je ta razvoj še oviral.

Ne smemo se seveda prekmalu veseliti doslej doseženih rezultatov. Veliko je še polem pod noge, pa čeprav so morda celo dobranočeno vržena, ker nekatere morejo iz svoje kože in ozkega

Nerina v Tomaju reže prsut

glečanja na konkretni dinar, pri tem pa pozablajo na širše družbene koristi. V izravnovanju teh neskladnosti je zato v prihodnjem v družbenem razvoju posebna vloga namenjena turističnim društvom kot družbenim organizmom, s pomočjo katerih naj vsi naši ljudje sodelujejo v razvijanju turizma in s tem krepiti gospodarske osnove svojega kraja tudi tam, kjer sicer ni veliko ali nobene druge možnosti. Turistična vzgoja občanov je zahtevna in izredno pomembna naloga. Razvijanje turističnih dejavnosti je tudi v zasebnem sektorju nalog izrednega pomena, ki lahko prinese izdatne koristi tako posameznim občanom kot vsej skupnosti. Oddajanje zasebnih sob in celo pensionov, izdelovanje lepih spominkov, vzdrževanje malih gostinskih obratov povsed tam, kjer ni moč vzpostaviti družbenih lokalov — to naj bi bila ena izmed vzgojnih nalog turističnih društev v posameznih krajinah in področjih, ki imajo za to objektivne pogoje. Mnogice, zlasti v piranski občini in na Tolminskem tja do Trente in pod Mangrt, je oddajanje zasebnih sob turistom postalo že tradicija. Vzrok je predvsem zlasti v gospodarski pasivnosti zgornjega Posočja, doseženi uspehi pa so predvsem posledica dobrega razumevanja in postopka občinskih ljudskih obratov. Žal se to ne da reči za vse, posebno kar zadeva zasebne gostilne. Zaradi prehudega davčnega vijaka so mnogi zasebniki v zadnjem času celo vrnili licence, ker jim je stiska pobrala vso sapo. Veliko je takšnih, ki bi prav tako že vrnili, če se ne bi vsa naša politika nekako zasukala v korist razvoja vseh oblik turistične pridelitnosti, pa tudi zasebnih gostiln, kjer ni pogoj za družbeni gostinski obrat. To se je najprej pokazalo v postojanski občini, pa piranski in koprski, medtem ko drugod skoraj še ni vidnih znakov spremenjenih odnosov.

Najpogosteja napaka je kazenski jo občinski davčni organi izrekajo posameznim gostilničarjem, kadar se ti pregrešijo in si nabavijo kak nov kos opreme — nove stolice in mize, morda radiogramofon ali celo hladilnik. Kazen pravim zato, ker občinske davčne politike takšna prizadevanja stimulirajo tako, da v takšnih primerih davek še povečujejo — v preprijanju, da tako ne manjka denarja tam, kjer ga vtikajo v opremo ali druge investicije. Posledice se kažejo v pomanjkljivo opremljenih lokalih, ker se gostilničarji ravljajo po načelu, da ne velja vtikati prstov v žerjavico, kjer se je že sosed opekel. Seveda so nas šele izkušnje prilejale do spoznanja, da je to narobe in so nekatere davčne uprave pri občinah svoja stališča že spremenile, druge jih pa še bodo. Odveč je bojazen, da bi zasebna dejavnost v turizmu prerasla ustanove okvire dovoljenega na tem področju, saj ima družba v rokah škarje in platno in lahko takoj posreduje, kjer bi se posamezna dejavnost čez mero razbohotila.

Na Primorskem je zdaj 340 zasebnih gostiln. Z njihovimi problemi predvsem na področju bivšega koprskega okraja se bomo

najlaže spoznali, če na preskok običemo nekatere, pa naj nam o svojih zadregah in tegobah, pa uspeh in zadovoljstvu sami kaj povedo. Pri tem izpustimo obenomo področje, kjer zlasti v piranski občini intenzivno rešujejo to vprašanje, in se podujmo čez Kras na Postojnsko, čez Pivko na Ilirska Bistrico in čez Erkine v Kozino, kjer bomo zaspili klobaso. Sledili bomo samo glavnim prometnim žilam, ker so gostišča ob njih najbolj karakteristična. Lahko bi najprej šli čez Lokev v Sežano, pa je preslaba cesta, zato jo mahnemo mimo Divače čez Senožeče in nato iz Sežane čez Šmarje in Križ, Tomaj in Dutovlje, pa Koprivo na Štanjel, pa nazaj čez Ponikve in Avber pa Dobravlje in Kazlje na Storje, skozi Senožeče in Hruševje v Postojno, na Pivko in skozi Ribnico v Ilirska Bistrica, pa naprej v Rupo že v sosedni hrvaški republiki, obrnemo čez Šapjane nazaj v Račice in Podgrad, pa čez Obrov, Gradišče, Markovčino in Materijo v Hrpelje in na Kozino, kjer obrnemo proti morju. Ustavljal smo se torej v gostilnah ob glavnih prometnih žilah: Koper —

Pravzaprav sem pri vseh zasebnih gostinjcih zasedil v glavnem dve »struji«. Eni so letno pavšalno obdobjenje. To utemeljujejo s tem, da bi v njihovih odnosih z občino bilo več gotovosti, ki bi sploščetka vedeli, s kakšno obdobjitvijo naj računajo. Pravijo, da bi laže planirali tudi izboljšave in zlasti nabava potrebne opreme, ko bi »odrajetali fiksne fronke«. Spet drugi pa so za obračunavanje prometa po sedanji praksi, na podlagi rednega knjigovodskega obračuna, toda z realnejšo obremenitvijo ob upoštevanju investicijskega vlaganja in rednega vzdrževanja lokalov ali celotnih objektov.

Gostilna »Pri Muščku« v Sežani pa ne gre nikamor. Toliko da rine, kot pravimo, pa naj bi prišel kdorkoli. Nekaj več prometeja je poleti, zdaj pa je mrtvilo, čeprav je gostilna sredi vasi in prav ob glavnih cest. Najemnina, pa davek — skratka, prvega aprila bo spet menjala najemnika.

Senožeče so veliko naselje in so že včasih radi zahajala turisti iz Trsta na krátek oddih v tri ali štiri gostilne v vasi. Bolj je delala Sotlarjeva gostilna zgoraj v vasi, žal pa so moral zaradi prehude obremenitev z dajatvami vrnuti licenco. Zdaj je tam vinočki podjetja Vino Sežana, ki pa gre hudo na jetra drugim vaškim gostincem. Pravijo, da jim je že zavrnito delala prvega vina, tako je vedno nasmejana in prijazna s slehernim gostom, ki ga pot zanesne k njej. Le stežka se prebjaja: sama je, sin je šel za učenca v gospodarstvo in bo mehanik v Ilirska Bistrica. Imela je pridno dekle, jo izučila za gostinko, pa je usoda že takoj nakrenila, da jo je premotila tujina. Zato je morala Pavla celo zapreti gostilno za mesec dni, ko je obiskala bolezen. Dalo bi se dihati, ko bi le davčni organi upoštevali tisto, kar je treba dati v gostilni za jeno olješanje in popravila.

O gostilni v Rupi v sosednjem republiki raje ne govorim, ker bi s tem posegel na drugo področje, čeprav bi bila morda primerjava med temi in onimi razmerami in izkušnjami koristna; pa drugič o tem. Nadaljujmo pot v Podgrad in se ustavimo »Pri Acetu«. Francjo Korene je tip zasebnega gostinca, kakšne bi morali imeti povsod ob naši veliki cesti. Morado bo teh nekaj skopih fotografij najlepše ilustriralo razmere ter vzdusje v tej gostilni, je že prava restavracija, ki se je zaradi strežbe in še česa drugega ne bi sramoval niti družbeni gostinski obrat z večjimi materialnimi možnostmi. Še se prav dobro spominjam, kakšna je bila ta gostilna pred leti: zanemarjena, neurejena in predvsem nezaložena. Ko smo se nekoč na poti iz Ilirske Bistrici s tovarisema Kajtimirom in Dujcem ustavili in hoteli nekaj popiti zoper hudo žejo, nam dekle ni moglo postreči z ničimer drugim kot belim vinom. Tega ni, onega tudi ne. Niti oranžade. Po daljšem spraševanju in razpravljanju pa je tovariš Kajtimir nedanoma vprašal vzhledno gostinko:

»Pa niste deficitni, ko takole vzorno gospodarite?«

»O ne, smo zadružni!« je prisreno pojasnila krčmarica, mi pa smo se presenečeni nad sveto preprostostjo od srca nasmejali. Danes pa Aco — sicer ljudski človek, ki ga ima rada vsa vas, čeprav je od drugod prišel v njeno sredino — lahko vsakemu gostu postreže z večjo izbiro pičaj in jedil, kot bi jih lahko zahajevali kdorkoli v zasebnih gostilnih in mnogokrat v družbenih lokalih. Odprtia vina vseh vrst — Aco sicer pravi, da je to zasluga vinarskih podjetij in kleti, ki odprta vina zdaj posredujejo tudi v dvolitrskih steklenicah, česar pa verjetno ne vedo še povsod — obilo drugih vstekleničenih pičaj od sortnih namiznih vin, likerjev in žganih pičaj tja do brezalkoholnih sokov — vse to ima gostilna v Podgradu na zalogi poleg najrazličnejših topilih in mrlzih jedil, med katerimi so špecialitete kraja in tudi srbske kuhinje glede na številne goste iz vrst JLA.

Zato pa je podgrajska gostilna znana daleč ob vsej cesti, o čemer spet priča posebna vpisna

Vsek, še tako skromen prostor, se da tudi v zasebnem gostilnu z malo dobre volje spremeni v priletot kotiček, ki zlasti ob veliki cesti že sam po sebi privabljajo in okrepljuje željne ljudi. Slika vabi v gostilno »Pri Acetu« v Podgradu.

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

nujno potrebna, ker pravzaprav ona privabljata goste. »Na Ravnici je precejšen promet v letnem povprečju, saj Matija plačuje okrog milijona dohodninskega davka, prometnega pa pol drug milijon. Knjige pa kažejo, da je po obračunu ostalo za štiri ljudi v gostilni vsega 700 tisočakov čistega dohodka ali 14.583 din mesečno na osebo. Matija pravi, da bi v kamnolomu bolje zaslužil, pa še zavarovan bi bil. In žena prav tako. Seveda pa Matija za zdaj še ne misli spremeniti dela in nehneno upa na boljše čase — posebno še, ker mu gostje vedno raje zahajajo v hišo.«

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

Prav Matija se zavzema za pavšalno obdobjitvijo, ker pravi, da

(Nadaljevanje na 7. str.)

ODSLEJ SREDIŠČE IN TEŽIŠČE DELA V KOMUNAH

Letna skupščina Počitniške zveze

V nedeljo je bila v Kopru redna letna skupščina okrajne organizacije Počitniške zveze. Skupščine so se udeležili tudi predstavniki goriške okrajne organizacije. Sklenili so, da bo odslej v koprskem okraju enotna organizacija Počitniške zveze.

Lani je bilo zelo pomembno leto za to organizacijo, ki je proslavljala desetletnico svojega obstoja. V desetih letih je organizacija Počitniške zveze Jugoslavije močno razširila svoje vrste, saj se je samo lani vključilo nad 122.000 mladićev in mladincov. Organizacija je priredila 17.500 izletov, potovanj, zborovanj, pohodov in letovanj. Lani so dogradili tudi večje število novih objektov, tako da razpolaga Počitniško zvezo v Jugoslaviji z 28 stalnimi in 25 sezonskimi objekti s skupno kapaciteto 7000 ležišč. V tej smeri bodo nadaljevali s prizadevanji in v naslednjih petih letih zgradili 25 novih objektov, 19 pa jih bodo dogradili oziroma razširili.

V luči teh ugotovitev se je odvijala tudi razprava na koprski letni skupščini. Podobno kot povsod v državi se je tudi na koprskem področju uveljavila Počitniška zveza kot pobudnik mladinskega turizma. Koprsko organizacijo šteje blizu 2000 članov in je močno priljubljena pri mladini. Ena glavnih letošnjih nalog bo utrditi organizacije po komunah v organizacijskem in gmotnem pogledu. V zvezi s tem so sprejeli sklep, da bodo organizirali več strokovnih seminarjev, komunam pa bodo dali tudi šotorje, blazine in drugo opremo za potovanja in letovanja. Letos se bo organizacija še tesneje povezala z Zvezo mladine in z družbenimi organizacijami. Na področju bivšega ko-

pskega okraja je položaj zadovoljiv, medtem ko bo potrebo področju bivšega goriškega okraja posvetiti več pozornosti. Ce primerjamo število članstva Počitniške zveze s številom članstva Zvezde mladine, potem lahko ugotovimo, da je v bivšem koprskem okraju 13,2 odstotka članov ZM vključenih v organizacije PZ, kar je največji odstotek takoj v republiškem kot v zveznem merilu, na goriškem področju pa je ta odstotek najnižji v Sloveniji in znaša 5,5 odstotka. Ko že govorimo o problemu razširitve članstva, moramo seveda povedati, da bo potrebno posvetiti mnogo več pozornosti kot doslej povečanju števila družin takoj v industriji kot

v kmetijstvu. Delavska in kmečka mladina sta namreč vse premovalo zastopani v tej organizaciji.

Glede izletov so poudarili, da jih je treba organizirati vse leto in ne samo kampanjsko, pri čemer bi lahko uporabili tudi nove oblike — recimo izlete s kolesi in motorji, krajše izlete v okolico mest in podobno.

Na skupščini so naglasili, da bodo letos začeli z odločnejšo akcijo za razširitve ležišč v vseh večjih turističnih središčih okraja. Gre za to, da bi člani Počitniške zveze, ki prihajajo v naše kraje, dobili vse leto prenočišče, medtem ko so bile zdaj možnosti v glavnem le med glavno turistično sezono.

Množični smučarski pohod po poteh IX. korpusa NOV

Izredno uspela politično-športna manifestacija v Lokvah

Kolone avtobusov ter osebnih avtomobilov so se v nedeljo poškakale po zasneženi trnovski klančnici proti partizanskim Lokvam, ki se po osvoboditvi razvijajo v pomembno zimsko športno središče Primorske.

Ob tej priložnosti so bile Lokve v zastavah in pozorišču pomembne politično športne manifestacije. Bil je namreč III. smučarski pohod po stezah IX. korpusa NOV. Udeleženci proslavijo se zbrali pred zadružnim domom, kjer je bil pred 20 leti sedež štaba IX. korpusa NOV. Zbranim je govoril ljudski poslanec Milo Vižintin o razvoju narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem.

Mladi smučarji in udeleženci proslave so nato počastili spomin vseh žrtv naše revolucije in požgeli venec na zgodovinsko pomembne kraje, na grobničo padlih borcev IX. korpusa na Trnovem in na Laznah, kjer je bilo prvo zasedanje narodnoosvobodilnega odbora za Slovensko Primorje in Trst. Zatem so krenili v množični smučarski pohod, v katerem je sodelovalo okrog 500 mladih smučarjev in sančkačev, med njimi tudi nekateri partizanski bivši borce. Dolga kolona smučarjev je obšla zgodovinske kraje v okolici Lokev, kjer so bili hudi boji z okupatorji. Popoldne pa so bila propagandna tekmovanja v slalomu in skokih na 32-metrski skakalnici. Lepim prireditvam, ki jih je organiziral občinski odbor za telesno vzgojo Gorica v sodelovanju z družbeno političnimi organizacijami, je prisostvovalo ca. 1000 ljudi, mnogi iz zamejstva. Naš posnetek kaže kolono v pošodu.

Rezultati: slalom 550 m z višinsko razliko 135 m in 48 vratci, člani: Franko, Nova Gorica, 42,0; Miklavčič, V., Idrija, 42,6; Kolenc, Lokve, 44,2 — Mladinci: Polanc, Predmeja, 46,8; Makuc, Lokve, 48,0; Miklavčič, Idrija, 75,0. — Skoki: Krivec, Lokve, 190 točk; Kolenc, Lokve, 178; Likar, Predmeja, 170 točk. Kolenc je dosegel najdaljši skok dneva 32,5 m in presegel tako kritično točko skakalnice, vendar je pred iztekom padel.

Prizadeti Podgrajci

OKRAJNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU NA ŠKOFIJAH

Okrajna komisija za namizni tenis je sklenila zaupati organizaciji okrajnega prvenstva Škofiskemu Partizanu. To je povsem pravilno, saj si je to podeželje dobro društvo s svojimi uspehi to zaslужilo. Prvenstvo bo 16. in 17. marca. Prvič bodo igrali po novem sistemu, ko se stavlja ekipo 5 članov, od tega trije igralci in dve igralki.

Za ta mesec bo prišlo do številnih srečanj med igralci namiznega tenisa koprskega okraja in državnega slovenskega športnega društva Bor. Najprej bo dvojboj Koper—Bor (prihodnjo nedeljo), nato pa bodo Tržačani gostovali še v Divači in Postojni. Koprčane pa je Bor povabil na mednarodno prvenstvo Trsta, ki bo v maju.

V srečanju ženskih ekip pa so Koprčanke zasluženo zmagale s 6:5. Lahko bi zmagale z dokaj višjo razliko, če ne bi zamudile nekaj izrednih priložnosti, pa tudi s sodnik jih je oškodoval.

Rokometaši

V pripravah za spomladansko prvenstvo so se v Piranu pomerili rokometaši Koprja in Pirana. Moška ekipa Pirana je zmagala s 24:19. Srečanje je bilo borbeno in na dokajnji kvalitetni ravni. V domačem moštvu je nastopil gost odlični igralec Krima Domnik, ki je sam dosegel deset golov.

V srečanju ženskih ekip pa so Koprčanke zasluženo zmagale s 6:5. Lahko bi zmagale z dokaj višjo razliko, če ne bi zamudile nekaj izrednih priložnosti, pa tudi s sodnik jih je oškodoval.

ROJSTVA

V koprski porodniščini so rodile: Davorka Rešetič iz Izole — dečki, Božena dr. Zen-Bol iz Izole — dečka, Palmira Starc iz Koprja — dečka, Bruna Novakovič iz Pirana — dečka, Pava Dragovič iz Salare — dečka, Radmila Ravnčič iz Koprja — dečka, Valerija Poropat iz Izole — dečka, Dragica Babl iz Plavlj — dečka, Marija Mičovič iz Pirana — dečko, Ondina Flego iz Skofije — dečko, Pavla Antonac iz Izole — dečka, Ida Ošo iz S. Ivana — dečka, Jelka Grilc iz Koprja — dečka, Josipina Zavšič iz Izole — dečka, Florijana Jermančič iz Santicev — dečko, Emilia Boškin iz Koromave — dečko, Marija Čarinič iz Gradisce — dečko, Dora Berik iz Bertokov — dečko, Stanislava Frank iz Podgrada — dečko, Alojzija Kocjančič iz Koprja — dečko, Anna Cimador iz Buj — dečka.

POROKE

V Koprju so se poročili: Jožeta Čemažar, tehnični risar iz Kranja in Boris Rešetič, elektroinženir iz Ljubljane; Radojka Petkov, gospodinja iz Vukovara in Vjekoslav Kraljčić, delavec iz Bertokov; Ana Nedžavčev, bolnišnika strelnica iz Ankaranca in Vincenc Struna, kročaj iz Koprja.

SMRTI

V koprski občini je umrl: Lovrenc Samč, kmet iz Črnega kala. V Izolski občini sta umrli: Karel Vatič, star 66 let iz Izole; Maria Zaro, gospodinja iz Izole, stara 64 let.

pisma uredništvu

V PRADAH NAJ BI BILA POPOLNA OSNOVNA ŠOLA

Na seji šolskega odbora in učiteljskega zbora v Pradah so predkratki razpravljali o predlogu, da bi osnovna šola »Elvire Vatorec« v Pradah postala osmiletna. Seji sta prisotovala tudi dva člena Zavoda za prosvetno pedagoško službo iz Kopra in sta se s predlogom strinjala.

Pribivalci Pridvora in okolice so to zamisel pozdravili z velikim veseljem. Otrokom bi bilo tako prihajeno počasenje v Marezige, Dekane in celo v Gračišče. Do Prad imamo ugodno avtobusno zvezo. Preprčani smo, da bi otroci s tem, da bi jim bilo prihajeno počasenje v zimskem času, pridobili način za učenje in bi bili bolj zdravi. Tudi starši bi bili bolj brez skrbi, saj bi se otroci pravčasno vračali domov, ne pa v poznih večernih urah.

Z ustanovitvijo popolne osnovne šole v Pradah bi bila razbremenjena tudi koprška šola, ker bi otroci okoliških vasi lahko hodili v Prade. Starši bi tako imeli tudi manj stroškov za avtobusne prevoze v Koper.

VILJEM TURK, Pridvor DOKLEJ ŠE TAKO NEODGOVOREN ODНОС?

Že nekajkrat se je pripetilo, da so podgrajski peki pustili vas z njenim tovarno in številnimi pribivalci brez kruha. Zadnji tak primer je bil 28. februarja. Majster je pobral snat in pomočniki so sledili njegovemu zgledu ter niso hoteli zamesiti kruha, čeprav bi bili to dolžni storiti. Tako je Podgrad tisto jutro spet ostal brez kruha in ga je moral gostilnik s takšnjem pripeljati z Reke za svoje redne goste, po še za številne vaščane zraven. Ti se sprašujejo, kdaj bo že konec takšnemu neodgovornemu postopku in pričakujejo, da bo muhate peke po prijavi na Ljubljanski miliciči vsaj sodnik za prekrške primerno poučil o njihovih dolžnostih, ki izhajajo iz specifične dejavnosti te uslužnostne obrti živilske stroke.

Prizadeti Podgrajci

TREBA BI BILO VEČ RAZUMEVANJA

V Podgradu za hudiča ne obstane noben obrtnik. Mnogi iz različnih stroškov so že poskusili — saj je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakšen zaseben obrtnik bil v vasi. Toda davčni vijak je bil v vseh primerih že kar manjša, s katero so dobili takoj po glavi tisti redki junaki, ki so poskusili življenje s hrpeljskimi davki. Tako so imeli v Podgradu brivca, ki pa se je šel raje učiti za mehanika, imeli so čevljarija, ki je šel za skladničenja v tovarno, nimajo nobenega mizarja. Bili so do nedavnega tudi brez krojača, pa se temu pozavali v vasi prekujejo življenje le do prve davčne odmere. Nekako životarična je Podgrad navsezadne le precejšnji center za vas in vso okolico ter bi nujno potreboval nekatere uslužnostne obrti. Morata res ni pogoju za zdaj za obravnavo družbenega sektorja, zato pa bi lahko vsaj kakš

VABILO

Krajevni odbor SZDL IV. mestne četrti v Kopru priredi v počastitev dneva žena v petek, 8. tega meseca, ob 19. uri v dvorani galsicev v Cankarjevi ulici proslavo s krajskim kulturnim sporedom. Prebivalci IV. mestne četrti lepo vabljeni!

● GORE
● KRAZ
● MORJE

(Nadaljevanje s 4. strani)

živa beseda. Poseben problem je ureditev mejnih prehodov tujih turistov na podlagi bolj sproščenih predpisov in dokumentov, o čemer je tovaris Davorin navepel vrsto konstruktivnih predlogov. Posebno se je zadral pri maloobmejnem prometu in njezinih vplivih, nato pa orisal način predvidene investiranja tujega kapitala za izgradnjo nekaterih turističnih objektov na naši obali, za kar se zanimajo nekateri turistični delavci na Švedskem, v Avstriji in Italiji. Izrazil je prepričanje, da bo kmalu dosegel ustrezen sporazum in bodo že letos začeli z delom.

Poseben problem je pomanjkljiva propaganda za naš turizem. Zanj bo treba zagotoviti potrebna sredstva pri Turistični zvezi, ki je prevzela vse delo okrog tega. Turistični organizaciji in njenim enotam naslopu pa bo treba dati pravo veljavo in jim z zagotovitvijo materialne osnove utrditi dejavnost, ki se mora med drugim predvsem usmeriti na turistično vzgojo članstva in vsega prebivalstva naslopu. Referent je na koncu ugotovil, da je turistična sezona skoraj pred vratimi, tokrat pa nas čas ne sme prehiteti; občine naj s turističnimi društvi in Socialistično zvezo izdelajo svoje akcijske programe najpozneje do konca marca, okrajni ljudski odbor pa naj te programe vskladi.

rb

Prireditve koprskih športnikov za dan žena

V počastitev dneva žena je pripravila občinska zveza za telesno vzgojo Koper program prireditve, ki bodo obsegale tekmovaljanje v streljanju, malem rokometu ter šahu. Za tekmovaljanje se je prijavilo precej moštov iz vse kopranske občine. Posebno močno bodo zastopane vasi Dekani, Smarje in Škofije ter koprsko srednješolsko mladino. Tekmovaljanje se bodo začela v nedeljo, 10. marca, ob 8. uri zjutraj v strelskem domu, v šahovskem domu in na stadionu. Finale v rokometu bo v popularnih urah na stadionu. Pred finalnim tekmovaljanjem bo nastopila močna skupina mladih harmonikarjev koprsko glasbene šole na stadionu. Na zaključno prireditve posebno vabimo vse žene in matere iz Kopra, da si s svojimi

malčki privoščijo oddih na stadionu, ki ga bodo dopolnjevale lepe melodije domačih in tujih skladateljev. V glasbenem delu programa bo nastopilo 30 harmonikarjev. Stadion bo za to prireditve ozvočen. Vstop — brezplačen. Začetek koncerta harmonikarjev bo ob 14. uri. Finale v rokometu bo takoj po koncertu okoli 16. ure.

Občinska zveza za telesno vzgojo Koper vabi vse ljubitelje športa in instrumentalne glasbe, da se teh prireditve udeleže v čim večjem številu.

Občinska zveza za telesno vzgojo Koper

OBISK V DOMU ONEMOGLIH V PLANINI

Prajevni odbor RK v Bukovju je na občnem zboru sprejet sklep, naj bi sedem članov odbora obiskalo Dom onemoglih v Planini pri Rakeku. Pred kratkim so ta sklep tudi uresničili. Uprava doma je sprejela obiskovalce nadvse prisrčno, prav tako pa jim je bilo hvaljevih, da bo vse delo okrog tega. Turistični organizaciji in njenim enotam naslopu pa bo treba dati pravo veljavo in jim z zagotovitvijo materialne osnove utrditi dejavnost, ki se mora med drugim predvsem usmeriti na turistično vzgojo članstva in vsega prebivalstva naslopu. Referent je na koncu ugotovil, da je turistična sezona skoraj pred vratimi, tokrat pa nas čas ne sme prehiteti; občine naj s turističnimi društvi in Socialistično zvezo izdelajo svoje akcijske programe najpozneje do konca marca, okrajni ljudski odbor pa naj te programe vskladi.

E.S.

V Soški dolini je letošnja zima vse zakovala v led, med drugim celo pretek na zaporni pregradi v Mostu na Soči

Iščemo dobro gostilno

(Nadaljevanje s 5. strani)

knjiga, edina svoje vrste pri zasebnih gostincih, kolikor sem to mogel zaslediti. Z zanimanjem človek preberete vtise številnih obiskovalcev, med katerimi je posebno veliko tujcev. Značilen je morda naslednji zapis, ki naj ga v prevodu posredujem tudi vam; napisan je bil 20. novembra lani:

»Bili smo 200%, postreženi v hotelu Zagreb v Opatiji. Prosim tovariše, odgovorne za gostinstvo, naj pošljejo hotelske direktorje na tečaj k lastniku te male vaške gostilne!«

Pripisani je nečitljivo nekdo iz Beograda, ki je smatral za potrebno pripisati še to, da je član Socialistične zveze. Njegov spremjevalec pa je spodaj pripisal:

»Slažem se sa predlogom; i treba da služi za primer! V razgovoru sta povedala, da jima v hotelu »Zagreb« ob 9. ur zjutraj niso mogli postreži z zajtrkom in jima izpolniti drugih zahtev, pač pa jima je znan natakar svetoval, naj gresta v Podgrad. Od tod 200-odstotna usluga v »Zagrebu«.

Samo nekaj dni pozneje je goštilno obiskala skupina slušatev šole Zveznega centra za gostinstvo v Opatiji; udeleženci ekskurzije so po vrstah dejavnosti dali Acotu vse priznanje za delo.

To so le drobni fragmenti, ki ilustrirajo prizadevanja gostilničarja in njegove soproge Cvetke, da bi gostilno približala takšni

stopnji opreme in strežbe, ki bi bila v čast vsemu našemu gostinstvu ob velikih cestah, koder se prelivajo valovi turizma.

Ob tem pa se seveda pojavljajo resne skrbi, ki jih Acova slika prav lepo ponazarja. Pamet kar Škriptje, ko išče možnosti, kako bi prisel do sredstev za ureditev sanitarij in druga prepotrebita dela, saj najemnina in davki prehudo globajo v obračun. Neurejeni lastninski odnosi tudi ne dovoljujejo večjega investiranja. Sicer pa pravi tovaris Korene!

»Sem za nadaljnje urejanje odnosov in dolžnosti do skupnosti na podlagi rednega obračuna, ker imam urejeno knjigovodstvo kot vsak_družbeni obrat, če bo le obdavčevanje bolj realno ob upoštevanju, da dva člena družine delata najmanj po 16 ur na dan in poleti še več, za kar bi jima bilo treba obračunati primeren zaslužek. Treba bi tudi bilo obveznosti odrediti že v začetku leta, da ne bi bilo poznejne negotovosti in nihanja procentualne vplivnosti, na kar pa raje niti ne mislimo.«

Lahko bi se morda bolj podrobno analizirali obračun in rezultata gospodarjenja »Pri Acotu«, pa bi nas to predalec odvedlo. Brezmena so tako huda, da bi bil godspod lahko zapisal v svoje knjige čisto izgubo, če ne bi skoznje sprovedel kot posebno postavko tudi hrano svoje družine.

No, čas je za slovo. Obiskali smo še s podobnimi uspehi gostilnično »Žabnik« v Obroru, registrirali, da je Gradišče brez gostilne, čeprav ima zanje idealne pogoje, pa so jo davki zadušili, se ustavili še v Markovčini v gostilni pri Čeparjevih — za drugo pa je zanje takšna delata najmanj po 16 ur na dan in poleti še več, za kar bi jima bilo treba obračunati primeren zaslužek. Treba bi tudi bilo obveznosti odrediti že v začetku leta, da ne bi bilo poznejne negotovosti in nihanja procentualne vplivnosti, na kar pa raje niti ne mislimo.«

Se ena reč močno peče Acota pa tudi Čeparjev v Markovčini in še kakšnega gostinca. Pravzaprav je to širiš problem, ki smo ga v našem listu že načeli in prizadeva prav tako tudi razvoj družbenega sektorja gostinstva, Gre na nasprotje v našem hotenu po razvoju gostinstva, pa ta razvoj zaviramo z visokimi takšami na opozorilne table, ki bi jih hotelli ustvarili. Gorazd Morjak

zapisan je bil 200%, postreženi v hotelu Zagreb v Opatiji. Prosim tovariše, odgovorne za gostinstvo, naj pošljejo hotelske direktorje na tečaj k lastniku te male vaške gostilne!«

Pripisani je nečitljivo nekdo iz Beograda, ki je smatral za potrebno pripisati še to, da je član Socialistične zveze. Njegov spremjevalec pa je spodaj pripisal:

»Slažem se sa predlogom; i treba da služi za primer! V razgovoru sta povedala, da jima v hotelu »Zagreb« ob 9. ur zjutraj niso mogli postreži z zajtrkom in jima izpolniti drugih zahtev, pač pa jima je znan natakar svetoval, naj gresta v Podgrad. Od tod 200-odstotna usluga v »Zagrebu«.

Samo nekaj dni pozneje je goštilno obiskala skupina slušatev šole Zveznega centra za gostinstvo v Opatiji; udeleženci ekskurzije so po vrstah dejavnosti dali Acotu vse priznanje za delo.

To so le drobni fragmenti, ki ilustrirajo prizadevanja gostilničarja in njegove soproge Cvetke, da bi gostilno približala takšni

stopnji opreme in strežbe, ki bi bila v čast vsemu našemu gostinstvu ob velikih cestah, koder se prelivajo valovi turizma.

Ob tem pa se seveda pojavljajo resne skrbi, ki jih Acova slika prav lepo ponazarja. Pamet kar Škriptje, ko išče možnosti, kako bi prisel do sredstev za ureditev sanitarij in druga prepotrebita dela, saj najemnina in davki prehudo globajo v obračun. Neurejeni lastninski odnosi tudi ne dovoljujejo večjega investiranja. Sicer pa pravi tovaris Korene!

»Sem za nadaljnje urejanje odnosov in dolžnosti do skupnosti na podlagi rednega obračuna, ker imam urejeno knjigovodstvo kot vsak_družbeni obrat, če bo le obdavčevanje bolj realno ob upoštevanju, da dva člena družine delata najmanj po 16 ur na dan in poleti še več, za kar bi jima bilo treba obračunati primeren zaslužek. Treba bi tudi bilo obveznosti odrediti že v začetku leta, da ne bi bilo poznejne negotovosti in nihanja procentualne vplivnosti, na kar pa raje niti ne mislimo.«

Lahko bi se morda bolj podrobno analizirali obračun in rezultata gospodarjenja »Pri Acotu«, pa bi nas to predalec odvedlo. Brezmena so tako huda, da bi bil godspod lahko zapisal v svoje knjige čisto izgubo, če ne bi skoznje sprovedel kot posebno postavko tudi hrano svoje družine.

No, čas je za slovo. Obiskali smo še s podobnimi uspehi gostilnično »Žabnik« v Obroru, registrirali, da je Gradišče brez gostilne, čeprav ima zanje idealne pogoje, pa so jo davki zadušili, se ustavili še v Markovčini pri Čeparjevih — za drugo pa je zanje takšna delata najmanj po 16 ur na dan in poleti še več, za kar bi jima bilo treba obračunati primeren zaslužek. Treba bi tudi bilo obveznosti odrediti že v začetku leta, da ne bi bilo poznejne negotovosti in nihanja procentualne vplivnosti, na kar pa raje niti ne mislimo.«

Se ena reč močno peče Acota pa tudi Čeparjev v Markovčini in še kakšnega gostinca. Pravzaprav je to širiš problem, ki smo ga v našem listu že načeli in prizadeva prav tako tudi razvoj družbenega sektorja gostinstva, Gre na nasprotje v našem hotenu po razvoju gostinstva, pa ta razvoj zaviramo z visokimi takšami na opozorilne table, ki bi jih hotelli ustvarili. Gorazd Morjak

zapisan je bil 200%, postreženi v hotelu Zagreb v Opatiji. Prosim tovariše, odgovorne za gostinstvo, naj pošljejo hotelske direktorje na tečaj k lastniku te male vaške gostilne!«

Pripisani je nečitljivo nekdo iz Beograda, ki je smatral za potrebno pripisati še to, da je član Socialistične zveze. Njegov spremjevalec pa je spodaj pripisal:

»Slažem se sa predlogom; i treba da služi za primer! V razgovoru sta povedala, da jima v hotelu »Zagreb« ob 9. ur zjutraj niso mogli postreži z zajtrkom in jima izpolniti drugih zahtev, pač pa jima je znan natakar svetoval, naj gresta v Podgrad. Od tod 200-odstotna usluga v »Zagrebu«.

Samo nekaj dni pozneje je goštilno obiskala skupina slušatev šole Zveznega centra za gostinstvo v Opatiji; udeleženci ekskurzije so po vrstah dejavnosti dali Acotu vse priznanje za delo.

To so le drobni fragmenti, ki ilustrirajo prizadevanja gostilničarja in njegove soproge Cvetke, da bi gostilno približala takšni

stopnji opreme in strežbe, ki bi bila v čast vsemu našemu gostinstvu ob velikih cestah, koder se prelivajo valovi turizma.

Ob tem pa se seveda pojavljajo resne skrbi, ki jih Acova slika prav lepo ponazarja. Pamet kar Škriptje, ko išče možnosti, kako bi prisel do sredstev za ureditev sanitarij in druga prepotrebita dela, saj najemnina in davki prehudo globajo v obračun. Neurejeni lastninski odnosi tudi ne dovoljujejo večjega investiranja. Sicer pa pravi tovaris Korene!

»Sem za nadaljnje urejanje odnosov in dolžnosti do skupnosti na podlagi rednega obračuna, ker imam urejeno knjigovodstvo kot vsak_družbeni obrat, če bo le obdavčevanje bolj realno ob upoštevanju, da dva člena družine delata najmanj po 16 ur na dan in poleti še več, za kar bi jima bilo treba obračunati primeren zaslužek. Treba bi tudi bilo obveznosti odrediti že v začetku leta, da ne bi bilo poznejne negotovosti in nihanja procentualne vplivnosti, na kar pa raje niti ne mislimo.«

Lahko bi se morda bolj podrobno analizirali obračun in rezultata gospodarjenja »Pri Acotu«, pa bi nas to predalec odvedlo. Brezmena so tako huda, da bi bil godspod lahko zapisal v svoje knjige čisto izgubo, če ne bi skoznje sprovedel kot posebno postavko tudi hrano svoje družine.

No, čas je za slovo. Obiskali smo še s podobnimi uspehi gostilnično »Žabnik« v Obroru, registrirali, da je Gradišče brez gostilne, čeprav ima zanje idealne pogoje, pa so jo davki zadušili, se ustavili še v Markovčini pri Čeparjevih — za drugo pa je zanje takšna delata najmanj po 16 ur na dan in poleti še več, za kar bi jima bilo treba obračunati primeren zaslužek. Treba bi tudi bilo obveznosti odrediti že v začetku leta, da ne bi bilo poznejne negotovosti in nihanja procentualne vplivnosti, na kar pa raje niti ne mislimo.«

Se ena reč močno peče Acota pa tudi Čeparjev v Markovčini in še kakšnega gostinca. Pravzaprav je to širiš problem, ki smo ga v našem listu že načeli in prizadeva prav tako tudi razvoj družbenega sektorja gostinstva, Gre na nasprotje v našem hotenu po razvoju gostinstva, pa ta razvoj zaviramo z visokimi takšami na opozorilne table, ki bi jih hotelli ustvarili. Gorazd Morjak

zapisan je bil 200%, postreženi v hotelu Zagreb v Opatiji. Prosim tovariše, odgovorne za gostinstvo, naj pošljejo hotelske direktorje na tečaj k lastniku te male vaške gostilne!«

Pripisani je nečitljivo nekdo iz Beograda, ki je smatral za potrebno pripisati še to, da je član Socialistične zveze. Njegov spremjevalec pa je spodaj pripisal:

»Slažem se sa predlogom; i treba da služi za primer! V razgovoru sta povedala, da jima v hotelu »Zagreb« ob 9. ur zjutraj niso mogli postreži z zajtrkom in jima izpolniti drugih zahtev, pač pa jima je znan natakar svetoval, naj gresta v Podgrad. Od tod 200-odstotna usluga v »Zagrebu«.

Samo nekaj dni pozneje je goštilno obiskala skupina slušatev šole Zveznega centra za gostinstvo v Opatiji; udeleženci ekskurzije so po vrstah dejavnosti dali Acotu vse priznanje za delo.

To so le drobni fragmenti, ki ilustrirajo prizadevanja gostilničarja in njegove soproge Cvetke, da bi gostilno približala takšni

stopnji opreme in strežbe, ki bi bila v čast vsemu našemu gostinstvu ob velikih cestah, koder se prelivajo valovi turizma.

Ob tem pa se seveda pojavljajo resne skrbi, ki jih Acova slika prav lepo ponazarja. Pamet kar Škriptje, ko išče možnosti, kako bi prisel do sredstev za ureditev sanitarij in druga prepotrebita dela, saj najemnina in davki prehudo globajo v obračun. Neurejeni lastninski odnosi tudi ne dovoljujejo večjega investiranja. Sicer pa pravi tovaris Korene!

»Sem za nadaljnje urejanje odnosov in dolžnosti do

